

Motion till riksdagen 2025/26:605

av **Lars Isacsson m.fl. (S)**

Dammar, vattenkraft och kulturmiljö

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en nationell strategi bör övervägas för hantering av dammar och vattenkraft i mindre vattendrag, där miljö, kulturmiljö, energiförsörjning och lokalsamhällets utveckling vägs samman, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige står inför stora beslut kring vattenkraft, dammar och utrivningar av vattendrag. EU:s ramdirektiv för vatten och de svenska miljöprovningarna innebär att tusentals mindre kraftverk och dammar berörs. En hållbar balans måste uppnås mellan miljöhänsyn, kulturmiljöer, energiförsörjning och lokalsamhällets utveckling.

I Dalarna har frågan aktualiserats vid Säfsen i Ludvika kommun, där utrivning av dammar väckt starka känslor. För många är det positivt att fisken åter kan vandra upp i vattendragen – samtidigt finns en oro för att månghundraåriga kulturmiljöer, som präglat bygden och varit en del av människors liv i generationer, går förlorade. Små vattendrag och dammar har historiskt använts för kvarnar, flottning och fiske och som vattenreservoarer. De utgör ett viktigt kulturarv.

I debatter har det framhållits att de stora aktörerna, såsom Fortum och Vattenfall, har både resurser och ett moraliskt ansvar att bidra till den gröna omställningen. Samtidigt måste de mindre dammarna, de lokala aktörerna och kulturmiljöerna ges utrymme i beslutsprocesserna.

Det behövs därför en nationell strategi som skapar långsiktighet och förutsägbarhet. Besluten får inte bli ryckiga eller ensidiga. Biologisk mångfald, kulturmiljö, energiförsörjning och lokalsamhällets behov måste vägas samman i varje enskilt fall.

En sådan strategi skulle stärka både miljöarbetet och lokalsamhällets utveckling. Att värna naturvärden är avgörande – men det får inte ske på bekostnad av kulturarv och den lokala identiteten.

Lars Isacsson (S)

Marie Olsson (S)

Peter Hultqvist (S)